

SOPHIANUM

DE SCHOLENGEMEENSCHAP VOOR HET HEUVELLAND

GYMNASIUM ATHENEUM HAVO MAVO VMBO

Verzuimprotocol

Schooljaar

2022-2023

WWW.SOPHIANUM.NL

Inhoudsopgave

1	Soorten verzuim	3
2	Aanpak schoolverzuim	8
3	Gronden voor vrijstelling van inschrijving	10
4	Vrijstelling van geregeld schoolbezoek	12
5	Absentiecontrole binnen het Sophianum	14

1. Soorten verzuim

1.1 Absoluut verzuim

Er is sprake van absoluut verzuim als een leerplichtige leerling niet staat ingeschreven op een school of onderwijsinstelling. De personen die het gezag over de jongere uitoefenen en die met de feitelijke verzorging zijn belast, zijn hierover strafrechtelijk aanspreekbaar.

Voor een school betekent dit ook dat een leerling niet eerder mag worden uitgeschreven voordat er een bevestiging is van de nieuwe school waar de leerling staat ingeschreven. Het is een taak van de leerplichtambtenaar om de controle op schoolinschrijvingen te doen.

1.2 Relatief verzuim

Hiervan is sprake als een ingeschreven leerling van een school, deze niet of niet regelmatig bezoekt. Dit is het type schoolverzuim waarmee scholen te maken hebben. Zowel de ouders/verzorgers, als de leerling (vanaf 12 jaar), kunnen hiervoor strafrechtelijk verantwoordelijk worden gehouden.

Relatief verzuim is als volgt te onderscheiden:

Geoorloofd schoolverzuim:

Hiervan is sprake wanneer een leerling een geldige reden heeft voor verzuim, zoals ziekte, bruiloft, begrafenis, jubileum.

Ongeoorloofd schoolverzuim:

Dit is verzuim zonder geldige reden. Het wordt in de Leerplichtwet 1969 genoemd in artikel 21. Dit verzuim moet door de schoolleider van de school/instelling gemeld worden aan de leerplichtambtenaar van de woongemeente van de leerling als het verzuim plaatsvond op drie achtereenvolgende schooldagen of als het verzuim gedurende een periode van 4 opeenvolgende lesweken meer dan 16 uur bedraagt.

Luxe verzuim:

Hiervan is sprake als ouders/verzorgers hun kind(eren) zonder toestemming van de schoolleider buiten de schoolvakanties mee op vakantie nemen. Dit verzuim dient direct gemeld te worden bij de leerplichtambtenaar van de woongemeente.

Spijbelen:

Hiervan is sprake wanneer een leerling zonder kennisgeving afwezig was tijdens een of meerdere lessen. Wanneer een leerling 16 uur gespijbeld heeft binnen 4 schoolweken, wordt het verzuim gemeld bij de leerplichtambtenaar.

Ook 12 keer te laat of meer per periode valt onder ongeoorloofd verzuim. De leerlingbegeleider maakt een keuze op welke wijze het verzuim wordt aangepakt.

Externe schorsing:

De school kan gedurende maximaal 5 dagen een leerling de toegang tot de school ontzeggen.

De schoolleider kan met opgave van redenen een leerling voor een periode van ten hoogste één week schorsen.

Het besluit tot schorsing wordt schriftelijk aan de betrokken leerling en, als deze nog niet de leeftijd van 21 jaar heeft bereikt, ook aan de ouders, voogden of verzorgers van de leerling bekendgemaakt.

De schoolleider brengt de Inspectie van het Onderwijs van een schorsing voor een periode langer dan één dag schriftelijk en met opgave van redenen op de hoogte.

Verwijdering:

Een school kan een leerling verwijderen als zich meermalen ernstige incidenten voordoen, die ingrijpende gevolgen hebben voor de veiligheid en/of onderwijskundige voortgang van de school.

Er kan pas een definitief besluit tot verwijdering worden genomen door de schoolleider nadat de leerling, en als hij jonger is dan 18 ook zijn ouders/voogden/verzorgers, is/zijn gehoord. Een leerling wordt op grond van onvoldoende vorderingen niet in de loop van een schooljaar verwijderd.

Definitieve verwijdering van een leerplichtige leerling gebeurt alleen na overleg met de Inspectie van het Onderwijs. Hangende dit overleg kan de leerling worden geschorst. Het overleg is mede bedoeld om na te gaan op welke andere manier de betrokken leerling onderwijs kan volgen.

Een leerling op wie de Leerplichtwet van toepassing is, mag alleen worden verwijderd nadat het bevoegd gezag, c.q. de schoolleider, ervoor heeft zorg gedragen dat een andere school of instelling bereid is de leerling toe te laten.

Het bevoegd gezag brengt de Inspectie van het Onderwijs van een definitieve verwijdering schriftelijk en met opgave van reden(en) op de hoogte.

Het besluit tot definitieve verwijdering van een leerling wordt schriftelijk en met opgave van reden(en) aan de leerling en, indien deze nog niet de leeftijd van 21 jaren heeft bereikt, ook aan diens ouders, voogden of verzorgers, bekendgemaakt. Hierbij wordt tevens vermeld dat belanghebbenden binnen zes weken na de bekendmaking bezwaar kunnen maken bij het College van Bestuur van de Stichting LVO.

Het College van Bestuur beslist binnen vier weken na ontvangst van het bezwaarschrift, maar niet eerder dan nadat de leerling en, indien deze nog niet de leeftijd van 18 jaar heeft bereikt, ook diens ouders, voogden of verzorgers, in de gelegenheid is/zijn gesteld, te worden gehoord en kennis heeft/hebben kunnen nemen van de op die besluiten betrekking hebbende adviezen of rapporten. Het College van Bestuur kan de desbetreffende leerling, gedurende de behandeling van het bezwaar tegen een besluit tot definitieve verwijdering de toegang tot de school ontzeggen.

1.3 Ziekteverzuim

Het Sophianum heeft aandacht en zorg voor leerlingen die vaak of langdurig afwezig zijn vanwege lichamelijke of psychische klachten. Wij streven er als school naar om voor deze groep leerlingen de onderwijskansen te optimaliseren zodat zij hun talenten kunnen benutten. Daarom hebben wij het ziekteverzuimbeleid volgens “**Medische advisering van de ziekgemelde leerling**” (mazi) in het verzuimbeleid opgenomen.

Bij het verzuimbeleid volgens “Medische advisering van de ziekgemelde leerling” werken drie partijen nauw samen:

- Sophianum;
- Een jeugdarts van de GGD Zuid-Limburg;
- De leerplichtambtenaar

De jeugdarts en de leerplichtambtenaar nemen beiden deel aan Knooppunten van school.

De werkwijze

In het geval van ziekte doen ouders een beroep op vrijstelling van het volgen van het lesprogramma voor hun zoon/ dochter. Bij langdurig of frequent ziekteverzuim laat de school zich adviseren door de jeugdarts van de GGD Zuid-Limburg. De school is verplicht om passend onderwijs aan te bieden aan langdurig zieke leerlingen. De maatwerkplaats zou hier een eventuele tussenoplossing kunnen zijn. We vinden het belangrijk dat de leerling weer zo snel en zo goed mogelijk aan het lesprogramma kan deelnemen.

Criteria voor uitnodiging bij jeugdarts van de GGD:

- Zorgen vanuit school over ziekteverzuim van de leerling.
- De leerling is 7 dagen aaneensluitend ziek.
- De leerling is 4 keer ziekgemeld in 12 weken.
- Regelmatig ziekmelden bij proefwerken.

Wanneer het ziekteverzuim aan bovenstaande criteria voldoet, worden ouders/verzorgers telefonisch benaderd door de mentor.

Naar aanleiding van dit gesprek kan een uitnodiging volgen voor een consult bij de jeugdarts van de GGD. Wanneer het om een minderjarige leerling gaat, is er altijd toestemming van ouders nodig. Wanneer ouders geen toestemming verlenen, kan worden overgegaan tot het inschakelen van de leerplichtambtenaar.

Wat doet de jeugdarts?

Tijdens het consult bespreekt de jeugdarts gezondheidsklachten en oorzaken van het ziekteverzuim. Mogelijk vraagt hij/zij gegevens op bij de behandelend arts/specialist. Zo nodig onderzoekt hij/zij de leerling en zoekt samen met ouders en leerling naar gewenste zorg. De jeugdarts adviseert over deelname aan het lesprogramma. Tevens biedt de jeugdarts handvatten aan ouders, leerling en school voor het optimaliseren van deze deelname. Het gesprek is vertrouwelijk. In verband met het medische beroepsgeheim koppelt de jeugdarts inhoudelijke informatie alleen met toestemming van de ouder(s) en/of de leerling terug aan de school.

U kunt als ouders of leerling ook zelf een gesprek met de school of de jeugdarts of jeugdverpleegkundige aanvragen wanneer u vragen of zorgen heeft rondom het ziekteverzuim. Voor een gesprek op school kunt u contact opnemen met M. Debounoux (jeugdarts GGD) marion.debounoux@ggdzl.nl of E. Vaessen (jeugdverpleegkundige GGD) esther.vaessen@ggdzl.nl, of I. Kempener (jeugdverpleegkundige GGD) ilona.kempener@ggdzl.nl. Voor een consult bij de jeugdarts/verpleegkundige kunt u contact opnemen met de GGD Zuid-Limburg via telefoonnummer T: 043-8506693.

Wat is de rol van de leerplichtambtenaar?

School meldt de afwezigheid via DUO bij de leerplichtambtenaar. De rol van leerplicht is het toezicht houden op ongeoorloofd schoolverzuim. Dit vanuit zijn verantwoordelijkheid de leerplichtwet te handhaven.

Stappenplan: hoe te handelen bij ziekteverzuim?

Stap 1:

Leerling wordt ziekgemeld door ouders/verzorgers. De ziekmelding wordt verwerkt in Somtoday.

Stap 2:

De leerlingbegeleider heeft een signalerende functie en kijkt elke vier weken naar de absentie van leerlingen in Somtoday.

Stap 3:

Als de leerling ziek blijft of op regelmatige basis ziek wordt gemeld (zie onderstaande criteria), dan stelt de leerlingbegeleider de mentor op de hoogte en bespreekt met/hem haar het protocol.

Criteria t.b.v. het inschakelen van de schoolarts:

- Zorgen vanuit school over ziekteverzuim van de leerling.
- De leerling is 7 dagen aaneensluitend ziek.
- De leerling is 4 keer ziekgemeld in 12 weken.

De mentor neemt vervolgens telefonisch contact op met ouders, bespreekt met hen de ziekmelding(en) en de richtlijnen van school ten aanzien van het inschakelen van de jeugdarts. Tevens wordt uitgelegd wat er verwacht kan worden van een consult bij de jeugdarts.

Ouders dienen toestemming te geven voor dit consult. Als deze toestemming verleend is, vult de leerlingbegeleider samen met de mentor het aanmeldingsformulier voor de jeugdarts in. De leerlingbegeleider verstuurt de aanmelding en fungeert als eerste aanspreekpunt voor de jeugdarts.

Stap 4:

De school vraagt een consult aan bij de jeugdarts. De jeugdarts nodigt ouders en leerling vervolgens uit.

- De jeugdarts probeert helder te krijgen wat er aan de hand is en probeert helder te krijgen of er mogelijk onderliggende problemen zijn.
- De jeugdarts kan met toestemming van ouders/ leerling, contact opnemen met andere behandelaars.
- De jeugdarts kijkt of de leerling het onderwijs wel/ niet kan volgen. De jeugdarts geeft school, adviezen en handreikingen voor mogelijke aanpassingen.
- De jeugdarts koppelt terug aan school, mits hiervoor toestemming is gegeven door ouders/ leerling. Uiteraard waarborgt de jeugdarts hierbij de privacy van de leerling.

Stap 5:

De jeugdarts adviseert de school in een plan van aanpak.

Stap 6:

De school monitort het ziekteverzuim en monitort samen met de jeugdarts de uitvoer van het plan van aanpak.

NB:

- Als er geen sprake van ziekteverzuim blijkt te zijn of als ouders niet akkoord gaan met een aanmelding bij de jeugdarts, wordt de leerplichtambtenaar ingeschakeld. Deze beoordeelt de situatie en maakt eventueel proces-verbaal op.
- Indien een leerling over een langere periode regelmatig ziek is of geregeld afwezig wegens doktersafspraken, dan wordt dit eveneens door gegeven aan de leerplichtambtenaar.

2. Aanpak schoolverzuim

Ook het Openbaar Ministerie hecht een groot belang aan de aanpak van schoolverzuim. Het doel van de strafrechtelijke aanpak is het tegenaan van verzuim door vroegtijdig ingrijpen en inzetten van een 'tweesporenbeleid'. Dit betekent dat het hulpverleningstraject en de spilfunctie van de leerplichtambtenaar in stand wordt gehouden, maar dat dit ondersteund wordt met het strafrechtelijk traject (opmaken van een proces-verbaal door de leerplichtambtenaar en vervolging door het Openbaar Ministerie).

Procedure Te laat komen

3 keer te laat

<i>Handelwijze school</i>	<i>Maatregel/ Sanctiebeleid</i>
<ul style="list-style-type: none"> • <i>Interne procedure</i> • <i>Eerste mail versturen aan ouders</i>	<i>1 keer melden om 08.00 uur</i>

6 keer te laat

<i>Handelwijze school</i>	<i>Maatregel/ Sanctiebeleid</i>
<ul style="list-style-type: none"> • <i>Interne procedure</i> • <i>Tweede mail versturen aan ouders.</i>	<i>2 keer melden om 08.00 uur</i>

9 keer te laat

<i>Handelwijze school</i>	<i>Maatregel/ Sanctiebeleid</i>
<ul style="list-style-type: none"> • <i>Interne procedure</i> • <i>Derde mail versturen aan ouders</i>	<i>Gesprek met leerlingbegeleider en passende sanctie.</i>

> 12 keer te laat

<i>Handelwijze school</i>	<i>Handelwijze leerplicht</i>
<ul style="list-style-type: none"> • <i>De leerling wordt gemeld bij leerplicht.</i> • <i>Ouders worden over deze melding geïnformeerd.</i> • <i>Verzuimoverzicht en achtergrondinformatie wordt aan leerplicht aangeleverd.</i>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>De leerling/ ouders worden opgeroepen voor een gesprek</i> • <i>Leerplicht geeft een verwijzing zorg of een formele waarschuwing</i> • <i>Leerplicht koppelt terug aan melder en pleegt overleg met melder</i> • <i>Melding wordt opgenomen in het dossier</i>

Bij recidive

Handelwijze school

- *De leerling wordt gemeld bij leerplicht.*
- *Ouders worden over deze melding geïnformeerd.*
- *Verzuimoverzicht en achtergrondinformatie wordt aan leerplicht aangeleverd.*

Handelwijze leerplicht

- *Mogelijke inzet hulpverleningstraject*
- *Maakt een HALT-verwijzing op*
- *Maakt een PV op, indien de jongere niet meer voor HALT in aanmerking komt*
- *Leerplicht koppelt terug aan melder.*

3. Gronden voor vrijstelling van inschrijving

Ouders kunnen zich in bijzondere omstandigheden beroepen op vrijstelling van de inschrijvingsplicht. De meeste vrijstellingen zijn slechts één schooljaar geldig; een beroep op vrijstelling moet elk jaar vóór 1 juli worden ingediend. De leerplichtambtenaar beoordeelt het verzoek om vrijstelling.

Vrijstelling van de inschrijvingsplicht kan worden verkregen voor:

Lichamelijke of psychische ongeschiktheid

Jongeren die op lichamelijke of psychische gronden niet geschikt zijn om tot een school te worden toegelaten, hoeven niet te worden ingeschreven. Ouders kunnen een beroep op deze reden voor vrijstelling doen. Als ouders zich beroepen op deze vrijstelling hebben zij een verklaring nodig van een deskundige.

Jaarlijks vóór 1 juli moeten ouders opnieuw een beroep op deze vrijstelling doen, tenzij uit eerdere verklaring van een deskundige blijkt dat een kind nooit geschikt zal zijn een school of instelling te bezoeken. Als deze verklaring ontbreekt of niet voldoet aan de eisen van de wet, dan ontstaat er geen vrijstelling. De ouders hebben in dat geval niet de mogelijkheid om in bezwaar of beroep te gaan.

NB. Vrijstellingen kunnen verleend worden voor de duur van één jaar of meerdere schooljaren. Een onafhankelijke arts beoordeelt dit.

Bedenkingen tegen de richting van het onderwijs

Ouders die overwegende bedenkingen hebben tegen de richting van het onderwijs van alle scholen of onderwijsinstellingen die binnen een redelijke afstand van hun huis liggen, kunnen een beroep doen op vrijstelling van de leerplicht doen. Zij moeten dan een verklaring afleggen over hun bedenkingen en hun kind mag niet eerder op een school ingeschreven zijn geweest. Als de kennisgeving aan de eisen van de wet voldoet ontstaat van rechtswege de vrijstelling. Mocht het beroep niet aan de eisen van de wet voldoen dan moet het kind worden ingeschreven op een school. Doen de ouders dit niet dan is er sprake van strafbaar absoluut verzuim. Het beroep op deze vrijstellingsgrond moet jaarlijks voor 1 juli worden herhaald. Tegen de vaststelling kan geen bezwaar of beroep worden aangetekend.

Inschrijving op een school in het buitenland

Voor kinderen die in het buitenland een school bezoeken, maar als inwoner in een Nederlandse gemeente staan ingeschreven, moet een schoolverklaring van de school in het buitenland overlegd worden aan de leerplichtambtenaar. Ouders en leerplichtambtenaar moeten voor het vertrek naar een school in het buitenland afspraken met elkaar maken over inschrijving en schoolbezoek.

Krachtens artikel 5, sub C, van de Leerplichtwet dient jaarlijks de aanvraag opnieuw te worden gedaan.

Bijzondere vrijstellingen

Voor kinderen van een kermisexploitant of circusmedewerker geldt een vrijstelling voor de maanden maart tot en met oktober, onder de voorwaarden dat deze tijdens die periode rondreist en het kind meereist. Verder moet de afstand tussen de standplaats en de standplaats van de rijdende school groter zijn dan 5 kilometer zijn. De vrijstelling eindigt aan het einde van het schooljaar waarin het kind de leeftijd van 14 jaar bereikt.

4. Vrijstelling van geregeld schoolbezoek

Vrijstelling geregeld schoolbezoek van rechtswege

Bij deze vrijstellingsgronden wordt geen verlof verleend, maar heeft de leerling automatisch verlof:

- Als de school of instelling gesloten of het onderwijs geschorst is (bijvoorbeeld bij ontruiming van de school);
- Als het bezoek en aan de school of de instelling verboden is (heeft betrekking op individuele leerlingen);
- Als de leerling bij wijze van tuchtmaatregel geschorst is;
- Ziekte is een geldige reden voor verzuim maar de ouder is wel verplicht dezelfde dag een ziektemelding door te geven aan de school, zo mogelijk met opgave van de aard van de ziekte. Als de ouder nalaat de afwezigheid wegens ziekte aan de school te melden, dan moet de afwezigheid worden aangemerkt als ongeoorloofd verzuim;
- In verband met plichten voortvloeiend uit godsdienst of levensovertuiging. De ouder dient daarvan uiterlijk 2 dagen voorafgaande aan de verhindering de schoolleider op de hoogte te stellen. Controle is mogelijk aan de hand van de internationale feest- en gedenkdagenkalender

Vrijstelling geregeld schoolbezoek na vooraf schriftelijk verkregen toestemming

- Vakantie buiten schoolvakanties wegens de specifieke aard van het beroep van de ouders;
- Andere gewichtige omstandigheden max 10 aaneengesloten schooldagen per jaar. De leerlingbegeleider beslist in deze, in overleg met de kolomcoördinator;
- Andere gewichtige omstandigheden voor meer dan 10 dagen per jaar. De leerlingbegeleider stuurt de verlofaanvraag door naar de leerplichtambtenaar. De leerplichtambtenaar neemt een besluit.

Niet-leerplichtigen tot 23 jaar

Voortijdig schoolverlaters (18-23 jaar) zonder startkwalificatie (mbo-niveau 2-, havo- of vwo-diploma).

Onderwijsinstellingen zijn verplicht jongeren te melden die:

- Gedurende een aaneengesloten periode van tenminste een maand zonder geldige reden het onderwijs niet meer hebben gevolgd
- Uitgeschreven worden bij de onderwijsinstelling

Verlofaanvraag in verband met andere gewichtige omstandigheden

Beoordelingscriteria: het uitgangspunt is dat deze externe omstandigheden buiten de wil van de ouders en/of het kind plaatsvinden.

Omstandigheden die in aanmerking komen voor extra verlof:

- Verhuizing: max. 1 dag;
- Huwelijk van bloed- of aanverwanten tot en met de derde graad binnen de woonplaats: max. 1 dag, buiten de woonplaats: max. 2 dagen;
- 12,5-, 25-, 40-, 50- of 60-jarig huwelijksjubileum van ouders of grootouders: max. 1 dag;
- 25-, 40- of 50-jarig ambtsjubileum van ouders of grootouders: max. 1 dag;
- Ernstige ziekte van bloed- en aanverwanten tot en met de derde graad: periode in overleg met de schoolleider;
- Overlijden van bloed- en aanverwanten in de eerste graad: max. 4 dagen;
- Overlijden van bloed- en aanverwanten in de tweede graad: max. 2 dagen;
- Overlijden van bloed- en aanverwanten in de derde en vierde graad: max. 1 dag;

Het verlof dient altijd schriftelijk te worden aangevraagd.

5. Absentiecontrole binnen het Sophianum

Taken:

1. Vakdocenten

- a. Docenten noteren elke les nauwkeurig de absenten en telatkomers in Somtoday.
- b. Opvallende patronen bij leerlingen (bv. steeds op hetzelfde uur afwezig of te laat) geven docenten door aan de leerlingbegeleider en mentor.
- c. Docenten stimuleren leerlingen die vergeten zijn zich beter te melden, dat meteen te doen.
- d. Docenten geven activiteiten die niet lesgebonden zijn door aan de kolomcoördinatoren en vervolgens aan de receptioniste met een tijd van afwezigheid via een excel-bestand, gesorteerd op achternaam.

2. Leerlingbegeleider

- a. Opvallende zaken worden doorgegeven aan de mentor van de leerling.
- b. Geeft aan de kolomcoördinator de namen door van docenten die op frequente basis niet of onvolledig registreren in Somtoday.
- c. Houdt overzicht betreffende de absentieregistratie en controleert deze op vaste momenten. Zoekt uit of het om geoorloofd/ongeoorloofd verzuim gaat. Leerlingen die opvallen, worden benaderd. De leerlingbegeleider voert een gesprek met deze leerlingen en legt eventueel een sanctie op. Dit wordt teruggekoppeld aan mentor.
- d. Geeft volgens de wettelijke richtlijnen verzuim door aan het verzuimloket (DUO).
- e. Houdt het contact met de leerplichtambtenaar en plant leerlingen in voor het spreekuur.
- f. Beoordeelt bijzondere verlofaanvragen.
- g. Maakt notities binnen Somtoday.

3. Mentor

- a. Spreekt direct met zijn leerlingen bij langdurig verzuim, ziekte, niet beter melden en bij opvallende patronen.
- b. Bij regelmatig ziekteverzuim vult de mentor een aanmeldformulier in voor een consult bij de jeugdarts in verband met schoolverzuim wegens ziekte, samen met de leerlingbegeleider. De leerlingbegeleider stuurt dit aan.
- c. Maakt notities binnen Somtoday.

4. Kolomcoördinator

- a. Geeft aan de receptioniste door welke leerlingen deelnemen aan niet lesgebonden activiteiten.